***Projekt***

z dnia 13 listopada 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XXXI/213/26**
**RADY GMINY DRAGACZ**

z dnia 24 listopada 2026 r.

**w sprawie wygaśnięcia mandatu radnej Gminy Dragacz**

Na podstawie art. 383 § 1 pkt 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1261) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz. 662 i 912) uchwala się, co następuje:

**§ 1.** Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnej Rady Gminy Dragacz Pani Izabeli Marendowskiej z powodu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

**§ 2.** Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Dragacz do niezwłocznego przesłania niniejszej uchwały Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu, Komisarzowi Wyborczemu w Bydgoszczy oraz doręczenia jej radnej Izabeli Marendowskiej.

**§ 3.** Uchwałą wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

**Krzysztof Książka**

RADCA PRAWNY
*Iwona Strzyżewska*

## UZASADNIENIE

Pani Izabela Marendowska, będąca radną Gminy Dragacz, prowadzi działalność gospodarczą pod firmą IZABELA MARENDOWSKA z siedzibą w Wielkim Zajączkowie 23A, 86-170 Nowe, wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W ramach prowadzonej działalności w dniu 9 października 2026 r. zawarła umowę Nr GOPS.272.4.1.2026 na świadczenie usług pielęgniarki środowiskowej w ramach projektu „Wygrane rodziny w Gminie Dragacz".

Tym samym doszło do odpłatnego świadczenia, przez radną Gminy Dragacz, usług pielęgniarki środowiskowej na podstawie umowy zawartej z gminną jednostką organizacyjną, w ramach realizowanego projektu.

Projekt ten jest finansowany ze środków publicznych pozostających w dyspozycji Gminy Dragacz, a jego realizacja nastąpiła z wykorzystaniem mienia komunalnego.

Zgodnie z treścią art. 383 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy wygaśnięcie mandatu radnego następuje w przypadku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności.

Taki zakaz ustanowiony został w art. 24f ustawy o samorządzie gminnym (dalej: u.s.g.). W myśl art. 24f ust. 1 u.s.g., radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Osoby pełniące funkcje publiczne, w tym radni, muszą liczyć się z ograniczeniami w aktywności gospodarczej, których celem jest zapobieżenie powstawaniu sytuacji mogących podważać ich bezstronność. Na radnym ciąży obowiązek takiego ukształtowania prowadzonej działalności gospodarczej, aby nie dochodziło do kolizji z zakazem z art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że zakaz ten ma na celu z jednej strony ochronę mienia publicznego przed jego wykorzystaniem przez osoby, które sprawując mandat mają m.in. dbać o to mienie, a z drugiej strony, praw innych członków tworzących wspólnotę gminną, którzy nie mają tak ułatwionego dostępu do korzystania z tego mienia.

Regulacja określona w art. 24f u.s.g. ukierunkowana jest na zapobieganie powstawaniu sytuacji sprzyjających korupcji i wykorzystywania stanowisk publicznych dla własnych, prywatnych celów. Regulacja ta ma charakter antykorupcyjny i to w takim znaczeniu, by funkcjonariusz publiczny nie tylko nie realizował swoich prywatnych celów dzięki posiadanej władzy, ale by nie zachodziły przesłanki mogące stworzyć - choćby mylnie - takie wrażenie.

W przepisie art. 24f ust. 1 u.s.g. ustawodawca wprowadził generalny zakaz używania przez radnego mienia komunalnego gminy w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej bez względu na jej przedmiot, rodzaj majątku komunalnego i tytuł prawny.

Przepis art. 24f ust. 1 u.s.g. używa pojemnego określenia "wykorzystanie mienia" i nie ogranicza zakazu do "własności" ani do bezpośredniego "zarządzania" mieniem komunalnym gminy. "Wykorzystywanie mienia" jest bowiem pojęciem znaczeniowo bardzo szerokim, obejmującym wiele różnorakich stosunków prawnych i faktycznych. Wykorzystanie mienia komunalnego jest wystarczającą przesłanką do wygaśnięcia mandatu radnego, przy czym nie ma znaczenia, czy przy wykorzystaniu tego mienia komunalnego radny odniósł korzyści, czy też nie (p. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 marca 2026 r. II SA/Wa 2041/25).

Pojęcie mienie komunalne obejmuje aktywa, które stanowią nie tylko nieruchomości gruntowe oraz budynki i budowle (majątek trwały), ale także środki pieniężne. Taki sposób rozumienia mienia komunalnego wynika z art. 43 u.s.g., zgodnie z którym mieniem komunalnym jest własność i inne prawa

majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. Zgodnie zaś z art. 44 Kodeksu cywilnego mieniem jest własność i inne prawa majątkowe. Skoro zatem w ujęciu rachunkowym środki finansowe stanowią aktywa pieniężne, to są składnikiem majątku danej jednostki. Oznacza to, że wypłacone za usługę wynagrodzenie jest ekwiwalentem świadczenia wykonanego na rzecz gminy, a zatem jest realizacją wyrażonej w pieniądzu należności pochodzącej z praw majątkowych gminy.

Usługodawca realizujący świadczenie w ramach działalności gospodarczej, przez sam fakt pobrania wynagrodzenia ze środków budżetowych - korzysta z mienia gminnego (p. wyrok z dnia 24 listopada 2014 r., II OSK 2892/14).

Uwzględniając powyższe nie może być jakichkolwiek wątpliwości, że "wykorzystywaniem mienia gminnego" w powyżej wskazanym znaczeniu jest także uzyskiwanie wynagrodzenia za usługi wykonane przez radnego w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych lub gminnych osób prawnych.

Ustawodawca w art. 24f ust. 1 u.s.g. posłużył się pojęciem "wykorzystania mienia komunalnego", co należy interpretować szeroko jako każdy przypadek korzystania z tego mienia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, bez względu na to, czy wykorzystanie to ma podstawę prawną, czy też nie, jest stałe bądź jednorazowe, wreszcie czy jest odpłatne czy też nieodpłatne (p. wyrok NSA z 15 czerwca 2021 r. sygn. akt III OSK 3745/21; wyrok NSA z 16 listopada 2022 r. sygn. akt III OSK 6748/21).

Uchwała rady gminy w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu ma charakter deklaratoryjny – nie kreuje skutku w postaci utraty mandatu, lecz jedynie urzędowo stwierdza fakt jego wygaśnięcia w związku z naruszeniem zakazu ustawowego. Rada gminy jest zobowiązana do podjęcia takiej uchwały po powzięciu wiarygodnej informacji o naruszeniu zakazu oraz po przeprowadzeniu niezbędnych ustaleń faktycznych i prawnych.

Wobec powyższego spełnione zostały przesłanki wygaśnięcia mandatu radnej z mocy prawa, a podjęcie uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu jest konieczne dla zapewnienia zgodności funkcjonowania organów gminy z przepisami prawa oraz dla ochrony zaufania mieszkańców do bezstronności i przejrzystości działań rady gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

**Krzysztof Książka**